

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobců: **a) Z.S., b) Občanské sdružení pro Hanspaulku**, se sídlem Matějská 2370/2, Praha 6, IČ 26607379, oba žalobci zastoupení JUDr. Ondřejem Tošnerem, Ph. D., advokátem, se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha 2, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy, odbor stavební**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, za účasti: **Apartments Prague 6, s. r. o.**, se sídlem nám. 14. října 1307/2, Praha 5, IČ 28108531, zast. JUDr. Veronikou Ordnungovou, advokátkou, se sídlem U Ladronky 1145/42, Praha 6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2012 čj. S-MHMP 875702/2011/OST/No,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru stavebního, ze dne 12. 3. 2012 čj. S-MHMP 875702/2011/OST/No se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 14.857,20 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám JUDr. Ondřeje Tošnera, Ph.D., advokáta.**
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobci se společně podanou žalobou domáhají přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo na základě jejich odvolání a odvolání dalších odvolatelů zaměněno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 (dále jen stavební úřad) ze dne 22. 6. 2011 č.j. MCP6 058575/2011 sp.zn. SZ MCP6 010027/2011/Kot. Tímto rozhodnutím stavební úřad na žádost společnosti Appartements Prague 6, s. r. o. (dále jen stavebník) vydal rozhodnutí o umístění stavby bytový dům Vila Vista na pozemcích parc. č. 1268 a 1269 v katastrálním

území Dejvice. Změna provedená v odvolacím řízení spočívala v upřesnění textu některých podmínek pro umístění stavby.

V první žalobní námitce žalobci namítají nepřezkoumatelnost výroku rozhodnutí, neboť není zřejmé, jak a na základě jaké dokumentace je stavba umístěna. Poukazují na to, že v podmínce územního rozhodnutí se uvádí, že stavba bude umístěna na výše uvedených pozemcích, jak je zakresleno v ověřené dokumentaci, avšak není specifikováno, kdy, kým a pod jakým číslem byla tato dokumentace vypracována. To je nezbytné znát již v době vydání rozhodnutí, neboť účastníci řízení takto nemohou uplatnit v úplnosti námitky proti umísťované stavbě, neboť nevědí, dle které dokumentace byla umístěna. K tvrzení žalovaného k této námitce žalobci uvádí, že argumentace tím, že označení dokumentace není náležitostí výroku územního rozhodnutí, je poněkud mimoběžná, neboť předmětné územní rozhodnutí tuto podmínku obsahuje, avšak tato je nekonkrétní, neurčitá a nevymahatelná. Rozhodnutí jako individuální správní akt musí být samostatným obsahovým celkem, který prezentuje celistvou a srozumitelnou informaci nezbytnou k řádné účasti v řízení a uplatňování procesních práv účastníků. Z rozhodnutí musí být každému zřejmé, jak bylo rozhodnuto, nikoliv jen účastníkům řízení nebo dokonce jen těm, kteří se účastnili ústního jednání. Je tedy nerozhodné, zda se žalobci s předloženou dokumentací seznámili či nikoliv, neboť určitost podmínky výroku rozhodnutí nelze vztahovat jen k nějakým osobám, ale ke každému, komu rozhodnutí přijde do ruky. Navíc se ani žalobci z takto formulovaného výroku rozhodnutí nedozví, zda stavba byla umístěna právě podle té dokumentace, s jakou se měli možnost seznámit.

Ve druhé žalobní námitce žalobci namítají rozpor stavby s urbanisticko-architektonickým charakterem stávající zástavby. Žalobci poukazují na to, že předmětná stavba se zejména z hlediska svého objemu a architektonického ztvárnění (například plochá střecha, různé uskupení hmot jednotlivých podlaží a podobně), jakož i z hlediska doplňkových staveb (zahradní domek, vydlážděná pochozí plocha nad úrovní 1. NP v podstatné části zahrady a jiné) vymyká charakteru okolních staveb vytvářejících urbanisticko-architektonické hodnoty daného území. Stavba je sice deklarována jako stavba o dvou podzemních podlažích a třech nadzemních podlažích (poslední ustoupené), avšak vzhledem k jen částečně zapuštěnému podzemnímu podlaží se stává v zásadě čtyřpodlažním domem, neboť velká část tohoto podlaží je nad terénem a z hlediska hmoty objektu se uplatňuje jako podlaží nadzemní. To ostatně platí i o posledním nadzemním podlaží, které se ve vztahu k ploše střechy a objemu objektu vlastně uplatňuje jako standardní nadzemní podlaží, nikoliv jako ustoupené patro.

Stavba se vymyká stavbám okolním, které mají převážně nanejvýš 2 nadzemní podlaží a podkroví. Linie domu severní části ulice V., která utváří hodnoty daného místa, je tvořena zejména bývalými nejluxusnějšími rodinnými vilami ze třicátých let minulého století, které mají obdobné architektonické a hmotové řešení, se sedlovými či bankovními střechami a rozsáhlou přírodě podobnou zahradou. Na jižní straně ulice jsou převážně rodinné dvojdomy prakticky stejného tvaru se stejnou (sedlovou) střechou, kterou mají nově budované garáže u těchto dvojdomů. Jedná se o souvislou zástavbu z období před druhou světovou válkou. Architektonický výraz nejhodnotnějších okolních vil je obdobný, což platí i o širším okolí jejich pozemků, na nichž by měla být předmětná stavba umístěna.

Navrhovaná stavba nekoresponduje s okolní zástavbou, je předimenzovaná, zvláště pak ve vztahu k umístění v tomto území, které se vyznačuje rodinnými vilami a které by bylo umístěním navrhovaného objektu citelně narušeno. Umístění stavby není přípustné ani

s ohledem na sousedství s renesančním zámečkem Perníkářka, s rozlehlou zahradou a bývalým, přírodě podobným parkem, který s pozemkem, na němž má být navrhovaná stavba umístěna, přímo sousedí a který je nemovitou památkou velkého významu v předmětném území. Umístěním dané stavby vzniká nebezpečný precedens pro další možnou výstavbu na pozemcích sousedících se zámečkem.

I podle podmínky č. 7 územního rozhodnutí je zřejmé, že se jedná o architekturu, která nemá v širším okolí obdoby a nenavazuje ani na architekturu funkcionalismu. Je tedy zřejmé, že vytváří nepřirozený zásah do převažující vilové zástavby v daném území. Žalobci přitom připomínají, že předchozí dům byl na rozdíl od navrhované novostavby v kontextu s okolní zástavbou a zahradami, a to jak objemově, hmotově, tvarově i typem zahrady a odpovídal tedy parametrům okolní vilové zástavby.

Navrhovaná stavba hodnotný ráz typické vilové zástavby nerespektuje a jedná se o stavbu se zcela moderním výrazem, s několika rozdílnými hmotami zcela netypicky umístěnými vůči sobě. Zatímco v nově budovaných obytných čtvrtích by tato stavba mohla způsobit zvýšení hodnoty území, v daném případě tomu je právě naopak. Zde dochází k negativnímu narušení charakteru této vilové oblasti, a to jak z hlediska hmoty a zastavěné plochy umísťované stavby, tak ve vztahu k jejímu architektonickému ztvárnění vzhledem k parametrům tradiční okolní zástavby, neboť tuto zástavbu převyšuje výškou i hmotou a z hodnot dané lokality se vymyká svým architektonickým výrazem a ztvárněním.

Z předložené dokumentace založené ve spise nebylo možné ve vztahu k tomuto rozhodnout v souladu se zákonem na základě zjištěného stavu věci. V předložené dokumentaci chybí především všechny řezy navrhovanou novostavbou, a to ve vztahu nejen k okolnímu terénu, ale i k bývalé zámecké zahradě a lesoparku a ve vztahu k okolním domům. Dokumentace tedy nesplňuje požadavek přílohy č. 4 bod A5 vyhlášky č. 503/2006 Sb.

Podle názoru žalobců se žalovaný tímto řádně nezabýval a nepřezkoumal dle výše uvedených právních předpisů soulad návrhu s jejich požadavky na umísťování staveb. Žalovaný sám přiznává, že soulad stavby s vyhláškou č. 501/2006 Sb. nikterak nehodnotil, což samo o sobě působí zásadní vadu jeho rozhodnutí. Není přitom pravdivé, že se tato vyhláška neaplikuje na území hlavního města Prahy. Tato vyhláška je obecně závazným právním předpisem a není jediného důvodu, proč by nějaká část republiky měla být z její prostorové působnosti vyňata.

Posouzení souladu stavby s požadavky citovaných právních předpisů nelze redukovat pouze na porovnání výměr zastavěných pozemků, ale je nutno věc nahlížet z celkového kontextu charakteristik utvářejících hodnoty daného místa a území. Neobstojí ani poukaz žalovaného na to, že v území se nacházejí jiné domy s plochou střechou. Je totiž třeba vycházet z té zástavby, která vytváří charakter dané lokality a její hodnoty, které je třeba chránit. Jinými slovy hodnotu a charakter území nevytvářejí urbanistické a architektonické excesy socialistické éry, ale stavby prvorepublikové, od nichž se odvíjí hodnota daného území.

Pokud žalovaný uvádí, že umísťování staveb zcela moderního výrazu do stávající zástavby jistě není porušením předpisů stavebního práva, takové obecné konstatování je jistě pravdivé, nevypovídá ovšem nic o tomto konkrétním případě. Vždy je totiž nezbytné postupovat s ohledem na konkrétní lokalitu a její hodnoty. V některých případech umístění takovéto stavby tedy porušením předpisů být může, což je právě projednávaný případ. Při umísťování stavby do stávající zástavby je nezbytné, aby stavební úřad zhodnotil existující hodnoty území a ty musí porovnat s tím, jakým způsobem nově umísťovaná stavba tyto respektuje či nerespektuje, a to s ohledem na intenzitu těchto hodnot. V území, které nebude vykazovat nějaké hodnoty (přírodní, urbanistické, historické, architektonické a podobně) bude

jistě možné umístit v zásadě libovolnou stavbu. Čím vyšší hodnoty však území vykazuje, tím větší je nezbytné klást nároky na stavby nově umisťované. V územích nejhodnotnějších (například památkových zónách) jsou potom omezení nejprísnejší a v zásadě zcela limitují možnosti dalšího stavebního rozvoje. Takové posouzení však v napadeném rozhodnutí chybí, neboť žalovaný ani stavební úřad řádně nezhodnotili umístění dané stavby v kontextu stávající zástavby a hodnot území již vytvořených.

Žalobci závěrem k této námitce připomínají, že se jedná o území zastavěné zástavbou vykazující relativně vysoké hodnoty, neboť jde o luxusní vily z období první republiky, pro které je čtvrť Hanspaulka považována za jednu z nejhodnotnějších čtvrtí v širším pásu městské zástavby obepínající historické centrum Prahy. Z tohoto důvodu je tak nutno klást na novostavby v tomto území nároky oproti jiným částem města zvýšené. To znamená, že stavba, která by třeba v jiné čtvrti mohla působit pozitivně, v tomto případě nemůže být s ohledem na výše uvedené požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů přípustná.

Ve třetí žalobní námitce žalobci namítají absenci nezbytných podkladů pro umístění stavby, a to výjimek dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Žalobci uvádějí, že z obsahu správního spisu vyplývá, že předmětné území je biotopem zvláště chráněných druhů živočichů, a to kavky obecné a veverky obecné. Bez pravomocného rozhodnutí dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny o výjimkách z ochranných podmínek těchto zvláště chráněných druhů živočichů proto nelze územní rozhodnutí vydat.

K tvrzením žalovaného vztahujícím se k tomuto žalobnímu bodu žalobci uvádějí, že nic z argumentace užitě žalovaným nemění na nezákonnosti územního rozhodnutí vyplývající z toho, že se jedná o záměr, který zasáhne do ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů, a přesto byl umístěn, aniž by stavební úřad disponoval pravomocnými rozhodnutími o výjimkách dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Je přitom nerozhodné, zda dotčený orgán takovýto požadavek v řízení uplatnil či nikoliv. Stavební úřad jako garant zákonnosti územního rozhodnutí je odpovědný za to, že bude vydáno územní rozhodnutí, které je v souladu se zákonem a že tedy bude předtím disponovat všemi právními předpisy vyžadovanými podklady pro umístění stavby a bez ohledu na to, zda jej někdo na to upozornil či nikoliv.

Pokud jsou v řízení dotčeny zájmy chráněné zvláštním zákonem, je nutno rozhodnout jen na základě příslušného rozhodnutí dotčeného orgánu státní správy. Je zcela nerozhodné vyjádření dotčeného orgánu, neboť pro stavební úřad je v tomto případě nezbytné mít pravomocné rozhodnutí ve věci dle § 56 zákona o ochraně přírody krajiny a bez něj nelze stavbu umístit, což nelze nahradit ani stanoviskem či vyjádřením. Je rovněž nerozhodné, zda je výskyt zvláště chráněných druhů živočichů prokázán biologickým hodnocením nebo jiným podkladem.

Žalovaný se touto záležitostí v zásadě nikterak nezabýval, neboť odkázal na zcela nedostatečné a nic nevypovídající vyjádření odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy a odborné posouzení předložené žalobci v zásadě zcela odbyl. V této souvislosti žalobci rovněž poukazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009 sp.zn. 9 As 88/2008.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobní námitky jsou totožné s námitkami uplatněnými v odvolání, a proto odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Stavebník ve svém vyjádření k první námitce týkající se nepřezkoumatelnosti výroku uvedl, že podle jeho názoru je z napadeného rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu zcela zřejmé, o jakou dokumentaci se jedná. Žalobci měli možnost se s dokumentací seznámit při ústním jednání a ve správním řízení uváděli zcela konkrétní námitky. Je tedy evidentní, že s ní seznámení byli. Dokumentace je součástí správního spisu a je tedy zřejmé, na základě jaké dokumentace má být stavba umístěna. Pokud by součástí výroku měla být taková definice stavby, že by již z výroku muselo být každému, komu přijde rozhodnutí do ruky, zřejmé, jak bude přesně stavba umístěna, musela by součástí výroku být celá dokumentace stavby, což je zcela absurdní požadavek. Je ustálenou praxí, že na dokumentaci rozhodnutí pouze odkazují, a to tak, aby bylo zřejmé, o kterou ověřenou dokumentaci se jedná, pokud například existovalo více dokumentací. Vzhledem k tomu, že v daném případě se ve správním spise nachází pouze jedna ověřená dokumentace, není pochyb o tom, že podle této dokumentace má být umístěna navrhovaná stavba. K této námitce dále odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007 č.j. 6 Ads 87/2006 - 36, rozsudek ze dne 6. 5. 2009 č.j. 6 Ads 26/2009 - 67 či rozsudek ze dne 4. 11. 2008 č.j. 6 Ads 31/2007 - 123.

Ke druhé námitce rozporu s urbanisticko-architektonickým charakterem stávající zástavby stavebník uvedl, že ani tato námitka není podle jeho názoru důvodná. V dané věci se jedná o návrh solitérní bytové vily městského typu tradičně osazené ve středu vlastního pozemku téměř v místě původní stavby. Stavba má kvádrový objem tradiční velikosti, orientace a uličního odsazení, zcela ve shodě se sousedními domy. Jediným rozdílem stávajících sousedních vil a umístěvané nemovitosti je tak její soudobé architektonické pojetí. Podle názoru stavebníka by nesoulad s architektonickými hodnotami území neměl být poměřován podle toho, zda nově umístěvaná stavba je replikou stávající zástavby či zda se jedná o stavbu s moderním výrazem. Nelze totiž zastavit vývoj tím, že by se do určité oblasti umísťovaly pouze repliky z určitého období. Poměry určitého území nemohou být navždy zakonzervovány, mohou se měnit. Změny vzhledu a využití území v průběhu času, včetně nejruznějších stavebních aktivit, jsou přirozenou součástí vývoje společnosti a jednotlivců a priori nemá právo jim bránit. Zvláště v urbanizovaných oblastech může být nová výstavba zcela přirozeným logickým způsobem využití určitého území. K tomu stavebník odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2008 č.j. 2 As 49/2007 - 191.

Stavebník je toho názoru, že umístěním navrhované stavby dojde ke zvýšení hodnoty území, neboť se jedná o velmi hodnotnou moderní stavbu, která však respektuje původní charakter pozemků i celkový charakter daného místa. Podle stavebníka nelze volit extrémní řešení hlásající nutnost výstavby replik prvorepublikových vil, neboť toto řešení nezohledňuje nejen vývoj architektury, ale ani nezohledňuje nutnost snažit se vždy o co nejmenší omezení vlastnických práv vlastníků nemovitostí, která ještě vedou k dosažení cíle ochrany architektonických hodnot v potřebné míře. Vedle zájmu na ochraně charakteru stávající zástavby zde stojí také zcela legitimní zájem vlastníka nemovitosti na jejím ekonomicky udržitelném a dlouhodobě životaschopném využití, jakož i veřejný zájem na přiměřeném pohodlí a obvyklých civilizačních vymoženostech obytných budov a jiných aspektů vytvářejících komfortní životní podmínky, k čemuž stavebník odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 43/2009-52.

V daném případě je třeba vzít dále do úvahy, že charakter stávající zástavby je rozdílný, a to nejen vzhledem k excesům z dob socialistické éry. Jsou zde budovy s rovnou střechou (například jen v ulici V. je v současnosti 7 domů s plochou střechou), dále budovy se střechou stanovou, valbovou s řadovými či samostatnými vikýři, typologicky se v této jediné ulici nachází domy solitérní i řadové, rodinné vilky i větší bytové domy, stavby z době meziválečné i historizující modernistické. Ulice nemá ani jednotnou uliční čáru. Přímo sousedící nemovitost žalobce má přitom plochou střechu, modernistický výraz a zcela porušuje uliční čáru, tj. základní urbanistický limit. Neexistuje tak jednotný místní ráz.

Stavebník poukazuje také na to, že stavební úřad disponuje odbornými znalostmi z oblasti stavebnictví a architektury a je mu znám architektonický ráz budov či urbanistický charakter konkrétní lokality a rovněž stávající praxe posuzování určitých nových staveb či změn staveb. Posouzení charakteru stávající zástavby tak záleží na odborných znalostech v oblasti stavebnictví a architektury, přičemž pokud stavební úřad uvede přezkoumatelné posouzení charakteru stávající zástavby, nemohou žalobci pouze obecně namítat, že není pravdou, že charakter stávající zástavby je rozdílný a že je třeba posuzovat pouze zástavbu, která vytváří charakter dané lokality a její hodnoty, které je třeba chránit. Stavební úřad tak v dané věci uvážil, že v dané lokalitě se nejedná o jednotný urbanistický charakter výstavby, a proto je možné do této zástavby organicky začlenit stavbu s moderním výrazem jako její oživení, ozvláštnění či doplnění a v tomto ohledu poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 17/2010 - 101.

Žalobcům se dále nelíbí moderní vzhled a architektonické ztvárnění, podle kterého je hmota členěna odsazením či ustoupením jednotlivých podlaží a střídáním plných a prosklených částí. Podle stavebníka však bude navrhovaná stavba harmonicky včleněna do nejbližšího okolí i do stávající zástavby ve čtvrti Hanspaulka. Celkové navrhované architektonické ztvárnění je podle názoru stavebníka velmi zdařilé a vkusné. Pokud se však žalobcům nelíbí architektonické ztvárnění navrhované stavby, poukazuje stavebník na to, že v dané věci nemůže být rozhodným tzv. „krasocit“, neboť krasocit jednotlivců může být v konkrétní věci jiný. Navrhovaná stavba je svou funkcí, polohou, počtem nadzemních podlaží i absolutní výškou a objemem v souladu s původní stavbou, která na předmětném pozemku stála mnoho let. Ohledně počtu podlaží stavebník odkazuje na to, že bezprostředně sousedící stavba má 4 nadzemní podlaží, další stavby v této ulici mají 3 nadzemní podlaží a 1 ustoupené. Zamýšlená stavba nebude vyšší než ostatní zástavba v okolí, přičemž nepřesáhne maximální výšku původního domu.

S poukazem na citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu stavebník uvádí, že nelze zastávat názor, že poměry určitého území musí být navždy konzervovány a nemohou se měnit. Je vždy třeba zvážit architektonickou hodnotu navrhované stavby a její akceptovatelnost v konkrétním územním. To žalovaný i stavební úřad učinili a rozhodli zcela v souladu s právními předpisy. Navrhovaná stavba nevybočuje z limitů daných územním plánem, vymezení stavebního pozemku nezhorší kvalitu prostředí a hodnotu území, neboť výměra předmětných pozemků je zcela dostačující pro zachování kvality prostředí i pro hodnoty území.

Ke třetí námitce týkající se rozhodnutí o výjimce podle § 56 zákona o ochraně přírody stavebník uvedl, že podle jeho názoru nejde o záměr, který by zasáhl do ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů. V daném případě orgán ochrany krajiny dospěl k závěru, že nemůže být vydáním územního rozhodnutí negativně zasaženo do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, a proto nebyl povinen vydat rozhodnutí o výjimce, ale postačilo, pokud souhlasil s umístěním stavby z hlediska zákona o ochraně

přírody a krajiny. Stavební úřad nebyl v posuzování této otázky nijak pasivní, ale vyžádal si od osoby zúčastněné na řízení odborné stanovisko, které stavebník předložil. Závěrem tohoto stanoviska je, že navrhovaná stavba nemůže zasáhnout do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů a z širšího pohledu ani do přirozeného vývoje druhů, které nepatří mezi zvláště chráněné druhy živočichů.

Stavebník zdůraznil, že navrhovaná stavba je solitérním domem situovaným uprostřed vlastního pozemku, téměř přesně v místě umístění původního solitérního objektu. Zahrada kolem navrhované stavby zůstává téměř nedotčena. Na pozemcích stavebníka se nachází více než 40 stromů, přičemž ke kácení dojde zejména ze zdravotních důvodů (6 kusů) a počet exemplářů kácených z důvodu realizace stavby je pouze 4 kusy. Nově se počítá s výsadbou 12 vzrostlých stromů jako náhradní výsadba, při které dojde ke zvýšení podílu listnatých dřevin, které jsou jako stanoviště výhodnější a vytvářejí lepší podmínky pro život živočichů na ně vázaných.

Zdůrazňuje dále, že o pokácení dřevin nebylo rozhodnuto tímto územním rozhodnutím, ale samostatným rozhodnutím o povolení kácení dřevin. V rozhodnutí o odvolání ve věci povolení kácení dřevin se odvolací správní orgán zabýval otázkou, zda kácení dřevin může ovlivnit podmínky pro život živočichů, a neztotožnil se se závěry stanoviska předloženého žalobci.

Stavebník namítá proti stanovisku předloženému žalobci, že z tohoto stanoviska není vůbec zřejmé, z jakých podkladů jeho autor vycházel. Z dotazů, které žalobci této autorizované osobě položili, totiž vyplývá, že zpracovatel vyjádření neměl potřebnou dokumentaci navrhované stavby k dispozici a odpovídal na dotazy bez znalosti navrhované stavby a bez znalosti opatření, které by měly být pro rozhodnutí o žádosti o povolení kácení dřevin provedeny. Například reagoval na dotaz, jaký dopad bude mít rozsáhlé kácení dřevin na předmětných pozemcích, přičemž však k žádnému rozsáhlému kácení dřevin nedojde. Zpracovatel vyjádření rovněž vycházel z omezení rostlého terénu, ke kterému však v dané věci také nedojde. Naopak bude zachována bylinná a dřevinná skladba předmětné zahrady a současně i rostlého terénu. Za jedinou věcnou výtku proti stanovisku předloženému stavebníkem lze považovat „dehonestaci výskytu veverky obecné“, u které zpracovatel posudku předloženého žalobci uvedl, že díky dlouhodobému snižování nabídky potravinových zdrojů vyvstává potřeba uchovat migrační cesty mezi zbývajících lokalitami jejího výskytu. Podle stavebníka však migrační cesty veverky obecné nemohou být umístěním navrhované stavby nijak dotčeny. Navíc občasný výskyt (přelet, migrace) není automaticky důvodem k zahajování správního řízení o udělení výjimky ze zákazu podle § 56 zákona o ochraně přírody krajiny. V dané věci rovněž nelze přehlédnout, že navrhovaná stavba je umisťována do městského prostředí, téměř přesně v místě původní solitérní stavby na vlastním pozemku v centrální části tradičními pražské vilové čtvrti. Původní stavba byla společně se zahradou realizována v době založení celé širší lokality a i navrhovaná stavba je svou funkcí, polohou, počtem nadzemních podlaží i absolutní výškou s původní stavbou v souladu. Podle stavebníka by se také jednalo o zcela zbytečnou administrativní zátěž účastníků řízení a dotčeného orgánu, který by při běžných opatřeních souvisejících s obhospodařováním zahrady vilové čtvrti musel vždy vydávat zcela zbytečně formální rozhodnutí o udělení výjimky. Podle názoru stavebníka je takový výklad zákona o ochraně přírody a krajiny nerozumný a přehnaně formalistický.

Ze všech shora uvedených důvodů stavebník navrhuje, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl. Dále současně žádá, aby mu soud přiznal podle ust. § 60 odst. 5 s.ř.s. náhradu nákladů řízení před správním soudem.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti:

Dne 28. 1. 2011 byla stavebnímu úřadu doručena žádost stavebníka o vydání rozhodnutí o umístění stavby. Jednou z příloh této žádosti bylo stanovisko Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí, ze dne 8. 9. 2010 č.j. S–MHMP 0666142/2010/1/OOP/VI. V části 5 tohoto stanoviska je obsaženo vyjádření z hlediska ochrany přírody a krajiny podle zákona č. 114/1992 Sb. V této části je pod bodem A) uvedeno vyjádření, že umístěním předmětné stavby nemůže být snížen či změněn krajinný ráz a pod bodem B) je uvedeno stanovisko, že předmětná stavba nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality ani ptačí oblasti.

Při ústním jednání dne 7. 4. 2011 stavební úřad na základě námitek účastníků řízení vyzval stavebníka k doplnění návrhu o biologický průzkum. Na základě této výzvy stavebník do spisu doplnil odborné stanovisko zpracované Ing. V.M. Ze závěrů tohoto stanoviska vyplývá (stručně řečeno), že realizace stavby nemůže zasáhnout do přirozeného vývoje ohrožených druhů živočichů.

Dne 22. 6. 2011 vydal Stavební úřad rozhodnutím č.j. MCP6 058575/2011 sp.zn. SZ MCP6 010027/2011/OV/Kot, kterým žádosti stavebníka vydala rozhodnutí o umístění předmětné stavby.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci společně s dalšími odvolateli společné odvolání. V průběhu odvolacího řízení žalobci založili do spisu odborné stanovisko zpracované doc. Dr. J.F., CSc. Ze závěrů tohoto stanoviska naopak vyplývá, že na předmětném pozemku byl zaznamenán výskyt kavky obecné a veverky obecné a vyplývá z něj možnost škodlivého zásahu do vývoje chráněných druhů živočichů.

O odvoláních bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 12. 3. 2002 č.j. S–MHMP 875702/2011/OST/No tak, že v napadeném rozhodnutí byly změněny některé podmínky pro umístění stavby a v ostatním bylo napadené rozhodnutí potvrzeno.

Podrobněji bude obsah spisového materiálu rekapitulován níže v souvislosti s jednotlivými žalobními námitkami.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

První žalobní námitka týkající se nepřezkoumatelnosti výroku rozhodnutí není důvodná.

Podmínka č. 1 rozhodnutí o umístění stavby zní následujícím způsobem: *Stavba bude umístěna na výše uvedených pozemcích, jak je zakresleno v ověřené dokumentaci (situační výkres na podkladu katastrální mapy v měřítku 1: 500 – Zákres do katastru a 1: 300 – Koordinační situace) se zakreslením stavebního pozemku, požadovaným umístěním stavby, s vyznačením vazeb a vlivů na okolí, zejména vzdáleností od hranic pozemků sousedních staveb, kterou obdrží navrhovatel a příslušný úřad městské části, jehož územního obvodu se umístění stavby týká, po nabytí právní moci územního rozhodnutí.*

V podmínkách č. 3 a 6 je pak obsažen slovní popis umístění stavby na pozemku, její rozměry a vzdálenosti od okolních pozemků.

Podle § 79 odst. 1 stavebního zákona *rozhodnutí o umístění stavby vymezuje stavební pozemek, umísťuje navrhovanou stavbu, stanoví její druh a účel, podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlášení stavby a pro napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.*

Podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu *rozhodnutí o umístění stavby kromě obecných náležitostí rozhodnutí a náležitostí stanovených v § 92 stavebního zákona obsahuje*

- a) druh a účel umísťované stavby,*
- b) katastrální území a parcelní čísla a druh pozemků podle katastru nemovitostí, na nichž se stavba umísťuje,*
- c) umístění stavby na pozemku, zejména minimální vzdálenosti od hranic pozemku a sousedních staveb,*
- d) určení prostorového řešení stavby, zejména půdorysnou velikost, maximální výšku a tvar a základní údaje o její kapacitě,*
- e) vymezení území dotčeného vlivy stavby.*

Žalobci v žalobě ovšem netvrdí, že by územní rozhodnutí (po změně provedené v odvolacím řízení, kdy byly některé údaje do výroku doplněny) neobsahovalo některou z obligatorních náležitostí uvedených v § 92 stavebního zákona nebo § 9 prováděcí vyhlášky, ani soud absenci některého z těchto údajů neshledal.

Se správními orgány je nutno souhlasit v tom, že územní rozhodnutí nemůže v sobě nést úplnou a zcela vyčerpávající informaci o tom, jak byla stavba umístěna, neboť to je obsahem právě stavebníkem předkládané dokumentace. Výrok obsahující všechny informace uvedené v dokumentaci by byl nepřehledný a v zásadě nesrozumitelný. Proto prováděcí vyhláška stanoví, které základní údaje obsažené v dokumentaci mají být uvedeny přímo ve výroku územního rozhodnutí s tím, že ostatní podrobnosti jsou uvedeny právě v dokumentaci. Výrok územního rozhodnutí tedy není nesrozumitelný ani nepřezkoumatelný. V daném případě byla přitom zpracována a v řízení projednávána pouze jediná dokumentace a její záměna tedy není možná.

Soud musí dále zdůraznit, že ve správním soudnictví lze poskytovat jediné ochrany veřejným subjektivním právům těch osob, které žalobu podávají, a jen těm právům (ať procesním nebo hmotným), která skutečně byla porušena. Nelze tedy zohledňovat tvrzení, že určitým postupem správního orgánu mohlo eventuelně dojít k zásahu do práv jiných osob, od žalobců odlišných. Dostatečným důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí rovněž není skutečnost, že určitým postupem mohlo hypoteticky dojít k zásahu do určitých práv žalobců, pokud žalobci zcela konkrétně netvrdí skutečné zkrácení určitých svých práv, jinými slovy řečeno v případě tvrzení existence určité procesní vady musí žalobce také uvést, jaký vliv mohla tato procesní vada mít na výsledek řízení, tj. musí tvrdit, že pokud by k této vadě nedošlo, výsledek správního řízení by byl jiný a měli by alespoň rámcově ozřejmit svůj náhled na to, jak jiný by tento výsledek mohl být. Taková tvrzení však soud v první žalobní námitce postrádá, a proto ji neshledal důvodnou.

Druhá žalobní námitka týkající se rozporu stavby a urbanisticko-architektonickým charakterem stávající zástavby rovněž není důvodná.

Žalobci tvrdí, že navrhovaná stavba se zcela vymyká charakteru stávající zástavby a tím odporuje obecným technickým požadavkům na výstavbu. Argumentují přitom jednak moderním architektonickým pojetím stavby (to výslovně vyplývá z podmínky č. 7 pro umístění stavby) a kromě toho také objektivně zjistitelnými parametry stavby (tvar, objem, výška, počet podlaží).

Pokud jde o objektivně zjistitelné parametry stavby, soud dospěl k závěru, že z podkladů předložených stavebníkem dostatečně vyplývá nedůvodnost žalobních tvrzení. Tyto otázky lze nejlépe posoudit na základě výkresu č. AS 1 303 HA „širší pohled uliční“.

Z něho vyplývá, že sousední objekt ve vlastnictví žalobce a) má plochou střechu, absolutní kóta střechy tohoto objektu je 317,20 m n. m. Objekt umístěný po pravé straně navrhované stavby má šikmou střechu s atikou na kótě 318,32 m n. m. Vlastní navrhovaná stavba má střechu plochou, celkovou výšku 10,09 m a absolutní kóta střechy je ve výšce 318,30 m n. m.

Pokud jde o půdorys nově navrhované stavby, překračuje půdorys původní stavby na pozemku jen v malé míře, zastavěná plocha se sice zvýší, avšak nikoli výrazně. Pokud jde o tvar střechy, je zřejmé, že ani v tomto ohledu navrhovaná stavba nevybočuje z charakteru okolní zástavby, když rovnou střechu má přímo sousedící dům žalobce a) a v širším okolí stavby pak několik dalších domů, jak dokládá dokumentace založená do správního spisu stavebníkem. Pokud jde o výšku stavby a počet podlaží, je rovněž zřejmé, že z charakteru okolní zástavby nevybočuje. Lze souhlasit s tím, že nelze zohledňovat výšku budovy na pozemku parc. č. 1270, neboť kóta 318,32 m n. m. uvedená u této stavby v předložené dokumentaci se vztahuje k atice šikmé střechy a vlastní objem této stavby je tedy umístěn podstatně níže. V případě porovnání s domem žalobce a) na pozemku parc. č. 1267/2 lze však zjistit, že navrhovaná stavba ji bude převyšovat toliko o 1,02 m. Jde přitom v obou případech o stavby s rovnou střechou, u nichž tedy jde o porovnání relevantních hodnot. Lze tedy uzavřít, že ani výškou navrhovaná stavba výrazně nevybočuje z charakteru okolní zástavby.

Jediný aspekt navrhované stavby, jímž by se mohla odlišovat od dosavadních staveb v okolí, je tak její moderní pojetí a soudobé architektonické ztvárnění. Podmínka č. 7 pro umístění stavby zní následovně: *Architektonické ztvárnění bude soudobé, jednoduchých geometrických tvarů, členěných horizontálně rytmem střídajících se „hmotných a nehmotných“ podlaží: prosklené 1. NP, nad kterým vystupuje masivní kvádr 2.NP, korunu bude tvořit výrazně ustoupené prosklené 3. NP. Materiálové řešení: plně stěnové plochy budou v kamenném obkladu (přírodní nebo umělý), případně štku, prosklené části budou řešeny jako velkoplošná dřevohliníková nebo hliníková okna s bezrámovými pevnými díly. Plochy teras budou z dřevěného decku nebo velkoformátové dlažby.*

Žalovaný k této otázce v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedl následující: *Umísťování staveb zcela moderního výrazu do stávající zástavby jistě není porušením předpisů stavebního práva. Rovněž soulad záměru s architektonickými hodnotami území nevyžaduje, aby nově umísťované stavby vyhlížely jako repliky stávající zástavby. Tvrzení o jednotném rázu stávající zástavby popírá obsah odvolání, když uvádí, že okolní stavby mají nanejvýše 2 NP + podkroví. Linie domu v severní části ulice V. je tvořená bývalými nejluxusnějšími rodinnými vilami z třicátých let minulého století, zatímco na jižní straně ulice jde převážně o rodinné dvojdomky převážně stejného tvaru se sedlovou střechou. Z obsahu dokumentace, stejně jako ze snímku katastrální mapy je patrné, jak rozdílné jsou velikosti pozemků v území. Rozdílný je i charakter stávající zástavby. V bezprostředním sousedství navrhované stavby je z východní strany na pozemku umístěna stavba, která má střechu valbovou s vikýři, zatímco ze strany západní navrhovaný objekt sousedí se stavbou na pozemku parc. č. 1267/2, která má strohou rovnou fasádu a jejíž střecha je rovněž plochá.*

Výškově je navrhovaná stavba s okolními stavbami srovnatelná, nenarušuje hladinu stávající zástavby. Navíc je její poslední podlaží výrazně ustoupeno, a to o více než 5 m a jen částečně je tvořeno plnou konstrukcí. Tím působí při pohledu z ulice jako nižší.

Žalovaný se tedy neomezil jen na konstatování, že umístění moderní stavby do stávající zástavby není porušením předpisů stavebního práva, aniž by se zabýval konkrétními okolnostmi konkrétního případu, jak naznačují žalobci v žalobě. Je tomu právě naopak. Žalovaný zohlednil vzhled staveb pro bydlení v širším okolí navrhované stavby a rovněž velikosti a využití stavebních pozemků a dospěl k závěru, že charakter staveb je natolik rozdílný, že nově umisťovaná stavba nebude navzdory svému modernímu pojetí působit rušivě. Tento závěr je přitom podepřen doklady založenými v předložené dokumentaci, je plně logický a nelze mu z hlediska pravidel logické argumentace nic vyčítat.

Urbanisticko-architektonický charakter zástavby nemůže zůstat v čase absolutně neměnný a požadavek na jeho zachování skutečně nemůže znamenat nutnost, aby nově umisťované stavby vyhlížely jako repliky původních staveb. Kromě toho nelze přehlédnout fakt, že i sousední dům ve vlastnictví žalobce a) se svým architektonickým pojetím také částečně odlišuje od stylu „luxusních prvorepublikových vil“.

Soud rovněž neshledal důvodnou námitku nedostatečnosti předložené dokumentace. Podle vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního plánování, ve znění do 28. 3. 2013, přílohy č. 4, část D platilo, že výkresová dokumentace k návrhu na vydání rozhodnutí o umístění stavby měla obsahovat mj. *celkovou situaci stavby ... s vyznačením hranic pozemků a jejich parcelních čísel včetně sousedních pozemků ... se zákresem stávajících staveb, navržené stavby s vyznačením odstupů od hranice pozemku a od sousedních staveb, jejich polohopisného a výškového osazení a výšky (...)*. Tyto náležitosti předložená dokumentace obsahuje, neboť právě o výkresy obsahující tyto údaje byla dokumentace doplňována v odvolacím řízení. O doplnění dokumentace přitom byli žalobci odvolacím správním orgánem vyrozuměni a s doplněním dokumentace tedy měli možnost se seznámit.

Soud je při přezkumu rozhodnutí správního orgánu vydaného na základě správního uvážení oprávněn hodnotit pouze to, zda správní uvážení nevybočilo ze zákonného rámce a zda jsou úvahy správních orgánů přezkoumatelné. Tak tomu v žalobou napadeném rozhodnutí je. Za tohoto stavu není soud oprávněn nahradit správní uvážení správních orgánů svými úvahami. Lze tedy uzavřít, že v otázce souladu navrhované stavby a urbanisticko-architektonickým charakterem stávající zástavby se správní orgány pohybovaly v mezích zákona, své správní uvážení přezkoumatelným a vyčerpávajícím způsobem odůvodnily, přičemž jejich odůvodnění má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není nijak vnitřně logicky rozporné. Soud proto tuto žalobní námitku neshledal důvodnou.

Třetí žalobní námitka týkající se absence podkladů z hlediska ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů je důvodná.

Stavebník přiložil k žádosti vyjádření dotčeného orgánu na úseku ochrany přírody a krajiny, které obsahuje stanovisko k otázce, zda stavba mění či snižuje krajinný ráz, a dále stanovisko k ovlivnění evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Z hlediska základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů neobsahuje stavebníkem předložené vyjádření žádné údaje. Žalobce b) při ústním jednání dne 7. 4. 2011 kromě jiného uplatnil námitku, ve které navrhl doplnění biologického průzkumu pro výskyt zvláště chráněných druhů a silně ohrožených druhů živočichů (například krahujec, sova, datel, jezek, veverka). Na konci protokolu z tohoto ústního jednání je uveden závěr stavebního úřadu, podle kterého

na základě tohoto jednání, posouzení předloženého návrhu a vznesených připomínek bude řízení přerušeno a doplněno biologickým průzkumem.

Dne 2. 5. 2011 založil stavebník do spisu odborné stanovisko zpracované Ing. V.M., autorizovanou osobou pro provádění biologických hodnocení, z jehož závěrů vyplývá, že druhy živočichů zmiňované v námitce žalobce se na předmětném území buďto nevyskytují a vyskytovat nemohou anebo nejde o zvláště chráněné druhy živočichů. Jedinou výjimku v tomto směru tvoří veverka obecná, ve vztahu k ní stanovisko ale konstatuje, že území je významně limitované nedostatkem přirozených potravních zdrojů pro tento živočišný druh. Předložený záměr nemůže škodlivě zasáhnout do přirozeného vývoje veverky obecné. Její možný biotop by nebyl omezen pouze na zahradu rozkládající se na předmětných parcelách, ale zcela jednoznačně by v případě výskytu tohoto druhu zahrnoval i navazující park s dětským hřištěm a plochy sousedních zahrad. Vlastní výstavba vily a odstranění několika stromů nemůže mít žádný zásadní negativní vliv na případně se vyskytující jedince veverky obecné. Vlastní realizaci stavby vily tak nemůže zasáhnout do přirozeného vývoje namítaných živočichů, což je zřejmé vzhledem ke známým poznatkům o bionomii těchto druhů. Opatření v souvislosti s údržbou stávající zahrady je možné považovat za povinnosti související s běžným obhospodařováním pozemku. Především odstranění suchých exemplářů břízy bělokoré je z tohoto hlediska nezbytným opatřením, které přímo souvisí s provozní bezpečností zahrady i sousedních pozemků (parku a dalších sousedících zahrad).

K odvolání proti územnímu rozhodnutí žalobci přiložili odborné stanovisko zpracované Doc. Dr. J.F., CSc., držitelem autorizace k provádění biologického hodnocení, podle kterého se ve sledovaném území vyskytuje 17 druhů ptáků, přičemž celkem 10 druhů ve sledovaném území prokazatelně hnízdí. Na území byla zaznamenán mj. výskyt kavky obecné, která je silně ohroženým druhem živočicha. Na území byla dále zjištěna přítomnost početné populace veverky obecné, která nachází na celé sledované lokalitě (v četných dutinách stromů a jejich korun) svůj přirozený biotop. Právě díky dlouhodobému snižování nabídky potravních zdrojů a nabídky vhodných míst ke hnízdění v městském prostředí vyvstává potřeba uchovávat migrační cesty mezi zbývajícími lokalitami jejího výskytu. Významnost prostředí celé lokality Perníkářka (tedy všech pozemků, které byly historicky jednotným lesoparkem zámečku) je jednoznačná, neboť podstatou jsou staré stromy a jejich skupiny s rostlým terénem v okolí. Celá plocha poskytuje ptákům možnosti dočasných úkrytů při přeletech na delší vzdálenosti a integruje větší přírodě blízké celky v okolí. Tím přispívá k šíření druhů v této části pražské aglomerace a jednak poskytuje těmto jedincům velmi účinnou ochranu. V tomto smyslu má zkoumaný blok víceméně nezastupitelnou roli, nehledě k jeho kvalitám, které se projevují v samotné fixaci druhů ptáků v době jejich reprodukce. Omezení rostlého terénu a potenciální navýšení světelného znečištění zmenšením množství vzrostlých stromů bude mít na faunu v komplexu vliv negativní a na některé druhy významně negativní.

Žalobci k tomuto stanovisku v odvolání dodali, že k vydání územního rozhodnutí o umístění stavby, která zasahuje do biotopů zvláště či silně ohrožených druhů živočichů a rostlin, je nezbytné povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Současně odvolatelé požádali, aby odvolací správní orgán podle § 149 odst. 4 správního řádu požádal o přezkoumání závazného stanoviska Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí, ze dne 8. 9. 2010 č.j. S–MHMP–0666142/2010/1/OOP/Vi nadřízeným orgánem, neboť toto stanovisko má vadu spočívající v tom, že je z hlediska ochrany přírody a krajiny kladné, ačkoliv stavba zasahuje do biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a ke stavbě tak měla být vydána výjimka dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí k této námitce uvedl následující: *Posoudit, zda posuzovaný záměr vyžaduje rozhodnutí podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, přísluší pouze odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy. Tento dotčený*

orgán sleduje území, kde se vyskytují chráněné druhy živočichů a rostlin. Požadavek na vydání rozhodnutí podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny při posouzení záměru neuplatnil. K vydání územního rozhodnutí tedy nebyl příslušným orgánem ochrany přírody a krajiny stanoven požadavek na vydání rozhodnutí podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Na základě námitek odvolatelů žadatel doplnil v územním řízení odborné stanovisko Ing. V.M., jehož závěr stavební úřad cituje na straně 8 napadeného rozhodnutí. Odvolatelé reagovali předložením odborného stanoviska Doc. Dr. J.F., CSc. Obě předložená odborná posouzení nejsou biologickým hodnocením ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny. Nejsou tedy podkladem, jehož posouzení by mohlo být důvodem pro požadavek orgánu ochrany přírody a krajiny na vydání rozhodnutí podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Z obsahu spisu rovněž vyplývá, že odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy bylo jako dotčenému orgánu oznámeno zahájení územního řízení a veřejného ústního projednání. Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy ani na základě tohoto oznámení neuplatnil v územním řízení požadavek na vydání rozhodnutí podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Odvolací orgán na základě uvedených skutečností a s přihlédnutím k tomu, že navrhovaná stavba je umístěna na místě stávajícího objektu, tedy na stávajícím stavebním pozemku, dospěl k závěru, že odvolací námitka je účelová.

Soud dospěl k závěru, že žalovaný se s uvedenou odvolací námitkou vypořádal způsobem, který nelze hodnotit jako dostatečný a odpovídající zákonu. Lze k tomu ocitovat závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 6. 8. 2009 čj. 9 As 88/2008, na nějž ostatně odkazovali žalobci v žalobě:

Stavební úřad se proto námitkou směřující proti podkladovým stanoviskům musí zabývat a v kooperaci s příslušným dotčeným orgánem, dotyčné materiály si vyžádat a účastníky s nimi v případě jejich žádosti seznámit. Pokud je stanovisko v řízení před stavebním úřadem ze strany účastníka napadeno jakožto vnitřně rozporné, pak je stavební úřad stejnou cestou, tj. ve spolupráci s tímto orgánem, povinen skutečné či tvrzené rozpory sám odstraňovat. Je zřejmé, že námitkou, dle níž kladné stanovisko bylo vydáno, aniž z odůvodnění tohoto stanoviska je zřejmé, z jakého důvodu je vysloven souhlas (a skutečnosti zmíněné v odůvodnění nasvědčují spíše opačnému závěru), se stavební úřad měl zabývat. Těmito rozpory se stavební úřad má povinnost zabývat z úřední povinnosti jakožto garant zákonnosti územního řízení. Pouhý odkaz na stanoviska dotčených orgánů státní správy se tedy v případě zpochybnění jejich vzájemného souladu jeví jako nedostatečný a v žádném případě nemůže nahradit vlastní správní uvážení stavebního úřadu v tomto směru. Stavební úřad by se tak zbavoval své aktivní role v rozhodovacím procesu a jeho role by v krajním případě byla zredukována ad absurdum na pouhý sběr dat (vyjádření, posudků a stanovisek) a pozdější deklarování závěrů dotčených orgánů státní správy cestou formálního vydání rozhodnutí na jejich základě. Je zřejmé, že takovou pasivní roli stavebnímu úřadu zákon nepřisuzuje.

Je třeba souhlasit s žalobci v tom, že stavební úřad je povinen garantovat, že jím vydávané rozhodnutí bude vydáno po shromáždění všech podkladů, které jsou pro jeho vydání potřebné. Není povinností dotčených orgánů reagovat na jim doručená oznámení o zahájení řízení a upozorňovat stavební úřad na to, že k předmětné stavbě jimi nebylo vydáno potřebné vyjádření nebo rozhodnutí. Má-li stavební úřad pochybnosti o tom, že zda určitý podklad je pro vydání jeho rozhodnutí zapotřebí, může se pochopitelně na příslušný dotčený orgán obrátit a požádat ho o stanovisko, zda vůbec jsou jím chráněné zájmy příslušným správním řízením dotčeny. V konečném důsledku však nese tuto odpovědnost stavební úřad.

V daném případě příslušný dotčený orgán z hlediska ochrany zvláště chráněných druhů živočichů nevyjádřil výslovné stanovisko, že navrhovanou stavbou nemůže dojít ke

škodlivému zásahu do vývoje zvláště chráněných druhů živočichů. Skutečnost, že výslovně neuvedl ani opačný závěr, není ve vztahu k posouzení zákonnosti vydaného rozhodnutí podstatná.

Stavební úřad pochopitelně není povinen obracet se na příslušný dotčený orgán vždy, i v případech, kdy bude zcela zjevné, že k dotčení hájených zájmů dojít nemůže. To ovšem není projednávaný případ. V daném případě měl žalovaný jako odvolací správní orgán k dispozici dvě odborná stanoviska, která stála ve vzájemném rozporu, neboť podle jednoho z nich navrhovaná stavba v žádném případě nemohla škodlivě zasáhnout do vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, podle druhého stanoviska takový škodlivý zásah byl v zásadě nevyhnutelný. Označit odvolací námitku žalobců a priori za účelovou tedy bez dalšího není v takové situaci možné.

Odvolací správní orgán se za této situace nemohl spokojit s poukazem na to, že příslušný dotčený orgán vydání výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny nepožadoval, neboť tento orgán zjevně nebyl seznámen se závěry odborného stanoviska předloženého žalobci a neměl tedy přinejmenším povědomost o tom, že v předmětné lokalitě byl zaznamenán výskyt silně ohroženého druhu kavky obecné.

Je tedy zřejmé, že žalovaný byl v pozici odvolacího správního orgánu postaven před otázkou spadající do oblasti zájmů chráněných příslušným dotčeným orgánem státní správy, k níž se tento orgán dosud nevyjádřil a v úplnosti ani vyjádřit nemohl. Žalovaný tedy v takové situaci – obecně vzato – mohl postupovat několika způsoby: Buďto posouzením obsahu jednoho ze stanovisek dospět k závěru, že nemá pro věc potřebnou vypovídací hodnotu – např. že vychází z nepřesných údajů o umístěvané stavbě – a že tedy k němu nebude při svém rozhodování vůbec přihlížet. Stavebník se v průběhu řízení před soudem snažil určité argumenty v tomto směru přinést, soud je však zohlednit nemohl. Správní soud totiž může přezkoumávat výlučně žalobou napadené rozhodnutí a musí tedy zkoumat, zda výrok ob stojí na základě argumentů uvedených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Soud nemůže zkoumat, zda by výrok rozhodnutí mohl obstát na základě jiných důvodů, doplňujících či nahrazujících důvody uvedené v žalobou napadeném rozhodnutí. Ostatně určité námitky by bylo jistě možné vznést i proti stanovisku Ing. V.M. předloženému stavebníkem, např. fakt, že narozdíl od druhého ze stanovisek nevychází z údajů o faktickém výskytu jednotlivých druhů na předmětném území. Správní soudnictví je založeno prakticky výlučně na kasačním principu, a pokud by soud vyslovoval závěry k otázkám, k nimž se správní orgány dosud vůbec nevyjádřily (ač tak učinit měly), znamenalo by to nepřípustný zásah moci soudní do rozhodování moci výkonné.

Druhým možným způsobem byla v daném případě možnost obrátit se s žádostí o doplňující vyjádření na příslušný dotčený orgán (tj. na odbor ochrany přírody a krajiny Magistrátu hlavního města Prahy). Ten by mohl posoudit obě předložená odborná stanoviska a mohl by na základě údajů obsažených v těchto stanoviscích a svých odborných znalostech učinit závěr o tom, zda vydání výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je třeba. Skutečnost, že na předmětné lokalitě byl zaznamenán výskyt jednoho či více jedinců zvláště chráněných druhů živočichů, totiž nutně nemusí znamenat, že by umístění jakékoli stavby znamenalo škodlivý zásah do jejich vývoje. V tomto ohledu dává soud stavebníkovi částečně zapravdu. Ani z tohoto hlediska se však žalovaný ani příslušný dotčený orgán věci nezabývali, a proto nelze než odkázat na to, co bylo uvedeno výše.

V daném případě však je zapotřebí si všimnout, že žalobci v odvolání výslovně žádali, aby kladné stanovisko odboru ochrany přírody a krajiny ke stavbě bylo přezkoumáno postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu. Žalovaný si sice byl tohoto požadavku žalobců zjevně vědom, neboť ho výslovně v textu svého rozhodnutí zmiňuje, avšak přesto tento

postup zcela opomněl. Z odůvodnění rozhodnutí přitom vůbec nelze seznat důvody, proč žalovaný podle tohoto ustanovení nepostupoval. V návaznosti na to, co již bylo uvedeno výše, lze přitom jednoznačně konstatovat, že žalovaný podle citovaného ustanovení postupovat měl. Přitom pokud by takto skutečně postupoval, nelze vyloučit, že by tím pochybnosti o nutnosti vydání rozhodnutí dle § 56 zákona o ochrany přírody a krajiny odpadly.

Podle § 149 odst. 4 správního řádu *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.*

Jestliže odvolací orgán rozhodne o odvolání, které směřuje proti obsahu závazného stanoviska dotčeného správního orgánu, aniž by si v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu vyžádal potvrzení či změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného dotčenému správnímu orgánu, dopustí se podstatného porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2010, čj. 5 As 56/2009-63, publikován pod č. 2167/2011 Sb. NSS).

Žalobci v žalobě absenci tohoto postupu výslovně nenamítají, přesto není vykročením z meze uplatněných žalobních námitek zohlednění této vady soudem. Žalobci totiž v žalobě namítají, že žalovaný se při svém rozhodnutí spokojil se stanoviskem odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy, ač toto stanovisko je vadné. Tím tedy jinými slovy popisují právě onu shora konstatovanou procesní vadu, byť ji nepopisují slovy zákona a výslovně neuvádějí, že jde o porušení § 149 odst. 4 správního řádu. Není však povinností žalobců, aby své námitky vůči žalobou napadenému rozhodnutí přesně podřadili pod konkrétní zákonné ustanovení, neboť platí zásada „Iura novit curia“ (česky: Soud zná právo) a je tedy povinností soudu skutkově konkretizovaná tvrzení žalobců podrobit přezkumu podle relevantních a na věc dopadajících zákonných ustanovení. Z tohoto důvodu soud svým shora uvedeným právním názorem nepřekročil meze soudního přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí, jak byly žalobci vytyčeny v jejich včas uplatněných žalobních bodech.

Stavebník dále poukazoval na to, že kácení dřevin není důsledkem vydání územního rozhodnutí, ale důsledkem samostatného rozhodnutí o povolení ke kácení dřevin. Potud lze jistě se stavebníkem souhlasit. To však ještě neznamená, že by umístěním předmětné stavby zájmy ochrany přírody a krajiny nemohly být dotčeny.

Je-li důvodem pro vydání povolení ke kácení dřevin plánovaný stavební záměr vlastníka pozemku, je jistě podstatnou okolností pro příslušný orgán přírody ochrany a krajiny, zda pro tento záměr již bylo vydáno územního rozhodnutí a v jakém rozsahu. V územním řízení je rovněž možno podrobně řešit právě otázku, které konkrétní dřeviny bude nutno kvůli realizaci stavby pokácet a které bude možno zachovat. Jen sám fakt, že o kácení dřevin bylo rozhodnuto samostatným povolením, tak ještě neznamená, že by nebylo pro vydání územního rozhodnutí zapotřebí vydání výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalobci měli se svojí žalobou úspěch a náleží jim proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za 2 úkony právní služby po 3360 Kč (za zastupování dvou žalobců, sníženo 20 %, viz § 12 odst. 4 vyhlášky, a to za převzetí věci a sepsí žaloby), a 2 režijní paušály po 300 Kč. Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 7.320,- Kč. K tomu se připočítává daň z přidané hodnoty ve výši 20 %, již je žalobcův advokát plátcem, ve výši 1537,20 Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 6.000 Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 14.857,20 Kč. Soud nepřiznal žalobcům právo na náhradu nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť tomuto návrhu soud nevyhověl a nejedná se tedy o účelně vynaložené náklady řízení.

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stavebník požadoval, aby mu soud právo na náhradu nákladů řízení přiznal z důvodu zvláštního zřetele hodných, které spatřoval v tom, že je jeho legitimním právem bránit se nedůvodně podané žalobě. Vzhledem k tomu, že soud žalobu shledal důvodnou a vyhověl jí, tímto požadavkem stavebníka se dále nezabýval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. července 2013

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu